

FONDURILE STRUCTURALE ÎN JUDEȚUL CLUJ ÎN PERIOADA POST-ADERARE

STRUCTURAL FUNDS IN CLUJ COUNTY DURING POST-ADHERATION

Ladislau ELEK
Direcția Generală a Finanțelor Publice Arad
Tel. 0040-257-202700
E.mail: elekladislau@yahoo.com

ABSTRACT

Structural funds are financial instruments, administered by the European Commission, aiming to help member states by investing in education, agriculture, infrastructure and creating mechanisms for developing the rural regions. This paper tries to argue how important are structural funds for Romania, a country which has to reduce the severe discrepancies between itself and other member states of the EU. Cluj County is a very good example in this case because its accelerated development in the last few years is mainly due to the insertion of the structural funds.

Key words: structural funds, Cluj County, economic development, development strategy.

Județul Cluj are una dintre cele mai dinamice economii din România. Investițiile străine în zonă sunt printre cele mai ridicate din țară, principalii investitori din zonă provenind din Ungaria, Olanda, Spania și Italia. Societățile comerciale cu participare străină de capital social, parțial sau total, însumează 5.099 unități reprezentând 8,5% din totalul societăților înscrise în baza de date a Oficiului Registrului Comerțului, iar valoarea capitalului străin investit de cele 82 de țări cu firme în județ este de peste 386.709 \$. Concentrarea cea mai mare a numărului de firme se găsește în domeniul comerțului.

Economia județului Cluj a avut și are la bază bogate resurse materiale, o poziție geografică avantajoasă cu posibilități facile de comunicație pe căile feroviare și rutiere, rezerve importante de forță de muncă de înaltă calificare și cu tradiție în numeroase domenii, o capacitate deosebită de adaptare la cerințele pieței concurențiale datorită puternicelor centre de școlarizare la toate nivelurile cât și a celor de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică de care dispune.

În cadrul activităților industriale locul preponderent îl ocupă industria prelucrătoare. Dintre ramurile industriei prelucrătoare, cele cu ponderea cea mai mare în cadrul producției industriale

sunt industria materialelor ne-metalifere (17,9%), industria alimentară și de băuturi (17,5%), industria metalurgică (12,9%), industria chimică și a fibrelor sintetice sau artificiale (8,1%), industria celulozei, hârtiei și cartonului (8,0%). Peste 22,2% din populația ocupată își desfășoară activitatea în subramurile industriale. În ultimii ani s-au dezvoltat prestările de servicii. Au cunoscut de asemenea o dezvoltare accentuată, începând în special cu anul 2000, construcțiile de locuințe. Fondul forestier, care acoperă 25,5% din suprafața județului, a fost și este conectat la dezvoltarea mai multor ramuri economice, îndeosebi a industriei și construcțiilor.

De asemenea, în Cluj Napoca și-au stabilit centrul de activitate instituții care asigură dezvoltarea economică a orașului și a întregii regiuni, precum Camera de Comerț și Industrie, Centrul de Afaceri Transilvania, care oferă firmelor posibilitatea de a investi în Cluj Napoca și de a găsi noi parteneri, centre de afaceri străine, precum Asociația Întreprinderilor Italiene și un Centru de Afaceri Olandez. Ambasada Americană din București a acordat Clujului titlul de „Oraș de 5 stele”, pentru simplificarea procedurilor birocratice din administrația locală.

Cu toate acestea, investițiile realizate în ultimii ani se dovedesc a fi insuficiente pentru a rezolva problemele acumulate de județul Cluj. S-a acordat atenție dezvoltării marilor parcuri industriale, fapt insuficient pentru a ridica nivelul de trai al tuturor cetățenilor județului Cluj. Prin aceste proiecte s-a încercat inducerea ideii că s-a reușit ridicarea prestigiului zonei, fapt care a creat o falsă percepție asupra gradului de dezvoltare al Clujului. Județul are probleme deosebite în ceea ce privește infrastructura și coerența proiectelor destinate dezvoltării durabile și unitare, dat fiind faptul că s-au accesat insuficiente fonduri în această direcție, majoritatea fiind orientate către marile parcuri industriale.

În 2005, a fost redactată Strategia de Dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2007-2013, fiind aprobată de Consiliul Județean în septembrie 2005. La 1 ianuarie 2007, România a devenit membră a Uniunii Europene, cu consecințe în toate domeniile: economico-politic, social, cultural. Astfel, Consiliul Județean Cluj a considerat necesară o evaluare și o actualizare a strategiei județene în 2009. Obiectivul general al strategiei este îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient, să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

Au fost identificate de asemenea și obiective specifice ale acestei strategii. Acestea sunt următoarele:

- dezvoltarea urbană durabilă la nivel județean prin regenerarea orașelor cu potențial de creștere economică,

- îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport,
- îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale, de sănătate și educaționale la nivel județean și local,
- sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri județean și local în scopul îmbunătățirii competitivității activităților economice prioritare și inovatoare,
- dezvoltarea turismului județean prin creșterea competitivității serviciilor turistice și prezervarea valorilor culturale,
- dezvoltarea rurală durabilă la nivel județean,
- protecția mediului înconjurător.

Perspectivile de dezvoltare ale județului Cluj au ca obiectiv general stabilirea direcțiilor de alocare a fondurilor publice pentru investițiile cu impact major asupra dezvoltării economice și sociale a județului, în scopul diminuării decalajelor existente față de entitățile similare din statele membre ale UE. Consiliul Județean Cluj împreună cu celelalte autorități ale administrației publice locale din mediul urban și rural au stabilit împreună investițiile publice cărora trebuie să li se acorde prioritate la finanțare, precum și politicile care vor sta la baza realizării acestor investiții.

Planul de acțiuni al județului se desfășoară pe obiective specifice. Primul obiectiv specific al Strategiei de Dezvoltare a Județului Cluj vizează dezvoltarea urbană durabilă la nivel județean prin regenerarea orașelor cu potențial de creștere economică. Creșterea economică, în prezent fiind considerată moderată, reprezintă modalitatea prin care va crește nivelul de trai, vor crește investițiile în sectorul productiv, se va dezvolta infrastructura și va crește calitatea serviciilor publice. Nu în ultimul rând, creșterea economică va contribui prin realizarea de noi investiții, la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în județ (Bănanu 2009). În conformitate cu acest obiectiv specific, au fost demarate o serie de proiecte.

Al doilea obiectiv specific urmărește îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport. Prin acest obiectiv se urmărește de asemenea creșterea gradului de accesibilitate al regiunii, al mobilității populației, bunurilor și serviciilor în vederea stimulării dezvoltării economice durabile (Bărganu 2009). Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă, și prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a județului. Proiectele prioritare pentru împlinirea acestui deziderat sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 1. Obiectiv specific 1. Dezvoltarea urbană durabilă la nivel județean prin regenerarea/revitalizarea orașelor cu potențial de creștere economică

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Proiectarea și execuția unui stadion la standarde internaționale pe terenul situat în municipiul Cluj Napoca	Consiliul Județean Cluj	2009-2011	45.378.150
2.	Dezvoltarea Zonei Metropolitane Cluj – Planul integrat de dezvoltare urbană al polului de creștere Cluj	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Cluj	2009-2013	82.410.000
3.	Transport rapid de persoane est-vest – zona metropolitană Cluj	Consiliul Județean Cluj, Consiliile Locale Gilău, Apahida, Jucu	2009-2013	4.650.000
4.	Reabilitarea infrastructurii – Parc etnografic „Romulus Vuia”	Consiliul Județean Cluj și Muzeul Etnografic al Transilvaniei	2009-2013	2.300.000
Buget total				134.738.150

Tablel 2. Obiectiv specific 2. Îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Pista aterizare/decolare de 3500 m	Aeroportul Internațional Cluj Napoca	2009-2012	89.983.000
2.	Dezvoltarea, extinderea și modernizarea Aeroportului	Aeroportul Internațional Cluj Napoca	2009-2013	10.000.000
6.	Varianta ocolitoare Nord-Vest Internațional Cluj Napoca (terminal Tronson Apahida – Florești cargo)	Consiliul Județean Cluj	2012-2013	78.750.000
7.	BY-PAS Dej Varianta ocolitoare	Compania Națională de	2009-2011	15.000.000
3.	Modernizarea infrastructurii de acces în zona turistică Răchițele – Prislop – Ic Ponor	Consiliul Județean Cluj Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.	2008-2011	14.919.603
4.	Reabilitarea drumului Ciucea –	Consiliul Județean Sălaj,	2008-2011	19.868.063
8.	Modernizare străzi în municipiul Dej	Primăria Dej	2009-2013	14.200.000
9.	Crasna – Vîrșolt Strada Eremia	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează
5.	Decongestionarea traficului rutier în Cluj Napoca – Autostrada principalii poli economici ai Regiunii Transilvania	Consiliul Județean Cluj	2009-2010	23.028.534 a fi determinat
10.	Nord-Vest – Centura municipiului Cluj Napoca, Optimizarea și reabilitarea traseului DJ103G și a	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat

10.	Prelungirea Bd. Muncii la limita municipiului Cluj Napoca până la intersecția cu DN 1C	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
11.	Realizare acces la autostrada “Transilvania” Cluj Napoca - Ciurila	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
12.	Reabilitare/modernizare drumuri comunale în județul Cluj	Consilii Locale din județul Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20județului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Dezvoltarea economică a unei regiuni este influențată de calitatea serviciilor de sănătate, educație, sociale. De aceea investițiile realizate în aceste domenii au ca scop îmbunătățirea calității și ridicarea acestor servicii la standarde europene, cu implicații asupra gradului de sănătate și al participării populației la piața muncii, precum și în ceea ce privește gradul general de atractivitate al regiunilor, respectiv al județelor.

Orientările Strategice Comunitare pentru perioada 2007-2013 prevăd necesitatea reducerii disparităților în ceea ce privește calitatea și gradul de acces al populației la servicii de sănătate și servicii sociale la nivel regional, precum și necesitatea unor activități concrete pentru creșterea calității și eficacității sistemului educațional și de training.

Serviciile sociale de la nivel local trebuie să răspundă nevoilor tuturor grupurilor dezavantajate, nivelul local fiind actorul principal în rezolvarea problemelor grupurilor sociale vulnerabile (Burtea 2007). Educația reprezintă un element de bază în dezvoltarea unui individ și a unei societăți pe ansamblu, forță de muncă pregătită și calificată, contribuind la dezvoltarea economică. Din studiile efectuate a rezultat că rata rentabilității investițiilor în educație și formare este ridicată și creșterea participării la educație a forței de muncă se traduce în creștere economică. Investițiile în reabilitarea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii educaționale vor asigura premisele creșterii capacității de școlarizare a unităților din învățământul obligatoriu, îmbunătățind astfel condițiile de acces la educație.

Tabel 3. Obiectiv specific 3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale, de sănătate și educaționale la nivel județean și local

3.	Reabilitare, modernizare și echipare	Consiliul Local al	2009-2013	1.000.000
Nr.	Titlul proiectului	Aplicanțul	Durata	Suma proiectului
	ambulatoriu de specialitate Spitalul Clinic	municipiului Cluj	proiectului	(euro)
crt.	Municipal Cluj Napoca	Napoca		
1.	Construirea unui spital regional de urgență	Consiliul Județean	2008-2013	25.000.000
4.	Crearea unui compartiment de ventilație	Consiliul Județean	2009-2013	240.000
	asistată de lungă durată în cadrul	Cluj		
2.	Reabilitarea și modernizarea	Consiliul Județean	2009-2011	1.472.314
	Spitalului Clinic de Copii Cluj Napoca	Cluj		
	Ambulatoriului Corp “F” – Hidroterapie al	Cluj		
5.	Dotarea ambulatoriului de specialitate al	Consiliul Județean	2009-2011	950.000

21.	Spitalul Clinic de Urgență Florești	Consiliul Județean Cluj și Centrul Regional de Formare	2009-2013	500.000
6.	Reabilitarea și modernizarea ambulatoriului de specialitate al Spitalului Clinic de Boli Infecțioase Cluj Napoca și dotarea cu aparatură medicală de înaltă performanță	Consiliul Județean Cluj	2009-2011	600.000
7.	Dotarea cu echipamente medicale a compartimentului de chirurgie toracică și terapie intensivă	Consiliul Județean Cluj	2009-2011	581.000
8.	Reabilitarea, modernizarea și echiparea ambulatoriului Spitalului Clinic de Copii Cluj Napoca	Consiliul Județean Cluj	2009-2011	240.000
9.	Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenție în situații de urgență și a primului ajutor calificat	A.D.I. – Transilvania de Nord	2009-2013	12.030.000
10.	Reabilitarea, modernizarea și echiparea Centrului de Sănătate Mociu	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Mociu	2009-2013	500.000
11.	Centrul European de Sport și Agrement	Primăria Dej	2009-2013	3.100.000
12.	Liceul pentru Deficienți de Vedere	Consiliul Județean Cluj	2009-2012	6.500.000
13.	Liceul pentru Deficienți de Auz Cluj	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	420.000
14.	Școala de Arte și Meserii „Samus”	Consiliul Județean Cluj	2009-2011	3.000.000
15.	Școala Specială pentru Deficienți de Auz nr. 2	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	730.000
16.	Consolidarea, modernizarea și dotarea Școlii Speciale Dej	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
17.	Școala Specială nr.1	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	1.000.000
18.	Reabilitarea Liceului Andrei Mureșanu, Dej	Consiliul Local Dej	2009-2011	820.000
19.	Reabilitarea Liceului Teoretic Petru Maior, Gherla	Consiliul Local Gherla	2009-2011	1.476.000
20.	Construcția de locuințe pentru stabilirea în Dej a profesiilor deficitare	Primăria Dej	2009-2013	2.200.000
21.	Pachet de formare profesională pentru	Consiliul Județean	2009-2013	500.000

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Economia județului Cluj are un înalt grad de complexitate, cu reale posibilități de dezvoltare. Promovarea și definitivarea unor programe economice în acest județ dau garanția dezvoltării și consolidării structurilor economiei de piață. Alegerea ca prioritate de dezvoltare a județului Cluj „dezvoltarea mediului de afaceri județean și local” are ca motivație faptul că premisele pentru afaceri sunt insuficient dezvoltate, iar IMM-urile, în special microîntreprinderile au dificultăți în accesul la finanțare.

Promovarea unor proiecte adecvate identificate la nivel local și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor în zonele mai puțin dezvoltate și aflate în declin economic vor conduce la atragerea investitorilor care își vor localiza afacerile în aceste zone, la crearea de noi locuri de muncă, la modernizarea sectoarelor productive locale și la consolidarea mediului de afaceri (Băleanu 2007). De asemenea, reabilitarea siturilor va constitui un factor economic important pentru dezvoltarea locală.

Parcurile industriale înființate în județul Cluj (Parcurile Industriale Tetarom, Parcul Industrial Câmpia Turzii și Parcul Industrial Dej) au avut un impact pozitiv atât asupra dezvoltării economice la nivel local, cât și asupra creării de noi locuri de muncă. În consecință, mediul de afaceri local a fost consolidat și IMM-urile au fost încurajate să desfășoare activități economice în beneficiul colectivității locale. Pentru consolidarea mediului de afaceri, Consiliul Județean Cluj are ca obiectiv atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă durabile atât în cadrul parcurilor industriale existente, cât și în noile structuri amplasate în zonele în care există o cerere reală pentru locații de afaceri.

Tabel 4. Obiectiv specific 4. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri județean și local în scopul îmbunătățirii competitivității activităților economice prioritare și inovatoare

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Pol de competitivitate	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
2.	Centrul expozițional regional	Consiliul Județean Cluj și Camera de Comerț și Industrie Cluj	2009-2013	4.963.000
3.	Parcul Industrial „Tetarom III”	Consiliul Județean Cluj	2007-2010	55.352.000

4.	Parc Industrial Câmpia Turzii	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Câmpia Turzii	2010-2012	7.500.000
5.	Parc Industrial Dej	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Dej	2009-2011	5.500.000
6.	Reabilitarea zonelor industriale Turda	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Turda	2009-2013	15.000.000
7.	Reabilitarea zonelor industriale Dej	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Dej	2009-2013	8.000.000
8.	Sistem integrat zonal/baze de date pentru gestionarea teritoriului (GIS)	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Locale	2009-2013	4.000.000
9.	Marketing N-V rețea regională de centre de afaceri și marketing	Primăria Dej	2009-2013	4.500.000
10.	Incubator de afaceri	Primăria Dej	2009-2013	800.000
11.	Sistem informatic de management al documentelor și arhivare electronică pentru Consiliul Județean Cluj	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	5.000.000

Buget total

110.615.000

Sursa: http://www.ejcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Dezvoltarea turismului contribuie la îmbunătățirea gradului de atractivitate a regiunii și la crearea de noi locuri de muncă. Îmbunătățirea infrastructurii în zonele turistice și a serviciilor de cazare și agrement va determina creșterea calitativă, la standarde europene a ansamblului condițiilor de practicare a turismului, cu impact direct asupra creșterii cererii de turism pentru județ, implicit pentru România.

Prin poziția sa geografică, județul Cluj dispune de potențial turistic, cu resurse naturale de o mare diversitate și armonios repartizate, care dau posibilitatea practicării diverselor forme de turism. Turismul creează oportunități de creștere economică locală și contribuie la crearea de noi locuri de muncă prin valorificarea patrimoniului cultural și natural, specific diverselor localități. Unul din domeniile spre care trebuie să se îndrepte Consiliul Județean împreună cu consiliile locale este turismul cultural.

Pentru județul Cluj este foarte important să se conserve ceea ce a mai rămas din moștenirea culturală a județului (clădiri istorice, monumente, muzee, teatre, lucrări istorice de artă). Aceste inițiative de conservare culturală, propuse de autoritățile locale, vor trebui însoțite de o planificare serioasă prin care să se conserve centrele istorice ale orașelor, să se mențină stilul arhitectonic tradițional.

Județul Cluj are de promovat un potențial turistic foarte divers care oferă posibilitatea practicării întregii game de forme de turism, pe toată durata anului. Privatizarea sectorului turistic a contribuit la realizarea de investiții pentru modernizarea infrastructurii turistice și în consecință a creșterii calității și diversității serviciilor turistice oferite. Au apărut și s-au dezvoltat noi forme de turism, se dezvoltă turismul de afaceri în contextul dezvoltării activităților legate de organizarea de congrese, simpozioane și expoziții, acțiuni și întâlniri cu caracter diplomatic, manifestări cultural-științifice și de afaceri, interne și internaționale.

Tabel 5. Obiectiv specific 5. Dezvoltarea turismului județean prin creșterea competitivității serviciilor turistice și prezervarea valorilor culturale

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Palatul Banffy din municipiul Cluj Napoca. Restaurarea, refuncționalizarea clădirii Muzeului de Artă	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	8.746.678
2.	Creșterea atractivității turistice a zonei cu potențial balnear – Lacurile sărate – Zona Durgău – Valea Sărată și Salina Turda	Consiliul Local Turda, Consiliul Județean Cluj	2007-2009	6.910.473
3.	Dezvoltarea potențialului balnear al lacurilor sărate din regiunea Nord - Vest	Consiliul Local Dej, Cojocna, Beclean, Consiliul Județean Cluj, Consiliul Județean Bistrița Năsăud	2007-2009	3.296.051
4.	Reabilitarea centrului istoric baroc Gherla	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Gherla	2007-2010	2.863.000
5.	Reabilitarea centrului istoric Dej	Primăria Dej	2009-2013	7.500.000
6.	Stațiune turistică Vlădeasa, comuna Sacuieu	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Sacuieu	2007-2012	2.686.000
7.	Stațiune turistică Valea Drăganului – Munții Apuseni	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Poieni	2009-2013	4.800.000
8.	Dezvoltarea domeniului schiabil Stațiunea Băișoara	Consiliul Local Băișoara	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
9.	Reabilitarea stațiunilor Someșeni, Băița, Sic	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Gherla și Sic, Consiliul Local Cluj Napoca	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
10.	Modernizarea salinei Ocna Dej	Consiliul Local Dej	2009-2013	Bugetul urmează a

11.	Reabilitarea liniei de cale ferată îngustă pe Valea Arieșului – Mocănița	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	fi determinat Bugetul urmează a fi determinat
12.	Crearea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică și dotarea acestuia	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
13.	Restaurarea castelului Răscruți, Cluj - valorificarea patrimoniului istoric, cultural și natural	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Bonțida	2009-2013	3.177.000
14.	Valorificarea zonei lacurilor naturale din Câmpia Transilvaniei (Lacul Știucilor, Suatu, Geaca, Cătina, Taga - județul Cluj)	Consiliul Județean Cluj, Consiliile Locale Taga, Geaca, Cătina, Fizeșu Gherlii, Suatu	2009-2013	3.500.000
15.	Dezvoltarea speo - turismului în Munții Apuseni	Consiliul Județean Cluj, Consiliile Locale și Administrația a Parcului Natural "Munții Apuseni"	2009-2013	2.500.000
16.	Centrul cultural eco - etnografic Beliș - Fântânele (parc eco - etnografic viu)	Consiliul Județean Cluj, Muzeul Etnografic al Transilvaniei, Consiliile Locale Roșca și Beliș	2009-2013	3.500.000
17.	Cetatea Bologa, județul Cluj – renovare, refuncționalizare ca centru cultural/muzeu	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Poieni	2010-2013	2.000.000
18.	Moara de lângă castelul Banffy, Bonțida	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Bonțida		Bugetul urmează a fi determinat
19.	Pădurea Magică	Primăria Dej	2009-2013	3.400.000
20.	Balneoterapie	Primăria Dej	2009-2013	3.100.000
21.	Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural	Consiliile Locale din județul Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
Buget total				57.979.202

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Zonele rurale prezintă o importanță deosebită în dezvoltarea de ansamblu a județului, atât din punct de vedere economic cât și social (Profiroiu 2003). În acest context, prioritățile trebuie să se orienteze spre dezvoltarea infrastructurii de drumuri, alimentarea cu apă și tratarea apelor uzate, alimentarea cu energie electrică/termică/gaz, sistem de colectare și depozitare a deșeurilor solide, servicii pentru comunitatea rurală (centre rezidențiale pentru copii, centre de îngrijire și asistență socială pentru adulți, spații recreaționale), menținerea și păstrarea moștenirii rurale și a identității rurale.

În atenția Consiliului Județean trebuie să stea o puternică acțiune de informare a autorităților publice locale în ceea ce privește măsurile prioritare ale Planului Național de Dezvoltare Rurală cu impact asupra populației din mediul rural, pe de o parte, precum și asistența tehnică de specialitate pentru consiliile locale și potențialii investitori privați care să sprijine identificarea, promovarea și monitorizarea proiectelor.

Tabel 6. Obiectiv specific 6. Dezvoltare rurală durabilă la nivel județean

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Promovarea asocierilor micro-regionale între comune	Consiliul Județean Cluj	2010-2012	1.500.000
2.	Micro-regiunea „Someș”	Primăria Dej	2008-2010	600.000
3.	Înființare Centru de Excelență pentru consultanță agricolă	OJCA Cluj	2009-2010	530.000
4.	Centru european pentru dezvoltarea agriculturii	Primăria Dej	2009-2013	1.200.000
5.	Modernizare, extindere și dotare laborator sanitar veterinar – DSVSA Cluj	Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor	2010-2013	3.069.692
6.	Crearea unei rețele de telecentre /centre comunitare funcționale	Consiliul Județean Cluj, Consilii Locale	2009-2011	1.200.000
7.	Îmbunătățirea condițiilor acordării asistenței medicale pentru toate categoriile de populație	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	4.000.000
8.	Crearea și dezvoltarea infrastructurii fizice de bază în mediul rural	Consilii Locale din județul Cluj	2009-2013	Bugetul urmează a fi determinat
Buget total				12.099.692

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

În domeniul protecției mediului înconjurător, obiectivul care trebuie urmărit atât de către Consiliul Județean Cluj cât și de consiliile locale, este acela de reducere a decalajului față de Uniunea Europeană în ceea ce privește infrastructura de mediu, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta trebuie să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește“.

Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu, ca bază pentru dezvoltarea durabilă este, de asemenea, un element cheie care trebuie avut în vedere de către Consiliul Județean și consiliile locale din județul

Cluj. În tabelul de mai jos sunt prezentate proiectele prioritare din domeniul mediului din județul Cluj.

Tabel 7. Obiectiv specific 7. Protecția mediului înconjurător

Nr. crt.	Titlul proiectului	Aplicantul	Durata proiectului	Suma proiectului (euro)
1.	Managementul integrat al deșeurilor din județul Cluj – Centru zonal de procesare ecologică a deșeurilor	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	42.720.000
2.	Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apă uzată din județele Cluj – Sălaj – îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare în zona Cluj – Sălaj	SC Compania de Apă Someș SA	2008-2013	120.000.000
3.	Modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată în zona Turda – Câmpia Turzii – Aiton, Călărași, Frata, Luna, Mihai Viteazu, Petreștii de Jos, Săndulești, Tritenii de Jos, Viișoara	RATACFL TURDA	2008-2013	58.060.278
4.	Conservarea biodiversității în Rezervațiile Naturale Cheile Turzii și Cheile Turenilor	Consiliul Județean Cluj	2009-2012	400.066
5.	Oameni pentru Natură în Rezervațiile Naturale Cheile Turzii și Cheile Turenilor	Consiliul Județean Cluj	2009-2013	500.000
6.	Management deșeuri: “Stație regională pentru colectarea, reciclarea și folosirea deșeurilor provenite din construcții și demolări” și “Platformă zonală de compostare a deșeurilor organice”	Primăria Dej	2007-2009	1.024.600
7.	Educație, informare și conștientizare publică pentru ariile protejate Făgetul Clujului, Cariera Corabia, Dealul cu fluturi, Pădurea Ciucașului	Direcția Silvică Cluj Napoca	2009-2013	250.000

Buget total**222.954.944**Sursa: http://www.ejcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf**Tabel 8.** Buget total pe obiective specifice

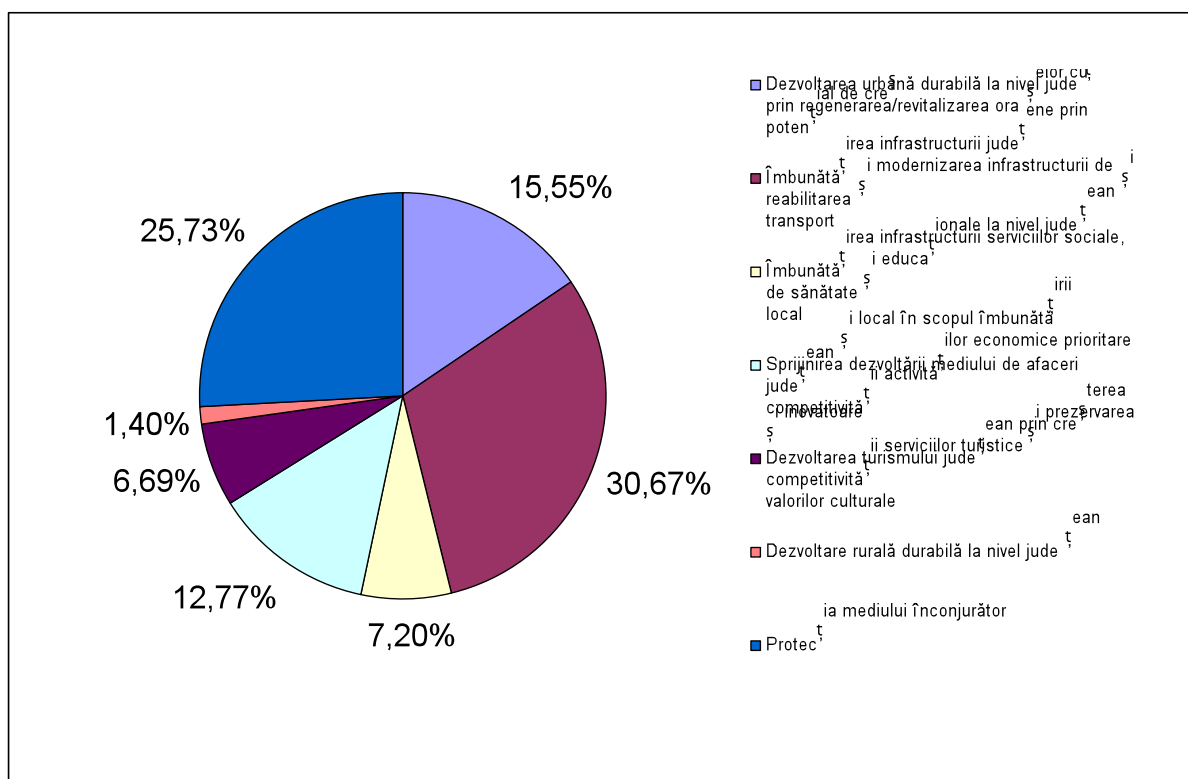
Nr. crt.	Obiectiv specific	Buget (euro)
1.	Dezvoltarea urbană durabilă la nivel județean prin regenerarea/revitalizarea orașelor cu potențial de creștere economică	134.738.150
2.	Îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport	265.749.200
3.	Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale, de sănătate și educaționale la nivel județean și local	62.359.314
4.	Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri județean și local în scopul îmbunătățirii competitivității activităților economice prioritare și inovatoare	110.615.000
5.	Dezvoltarea turismului județean prin creșterea competitivității serviciilor turistice și prezervarea valorilor culturale	57.979.202
6.	Dezvoltare rurală durabilă la nivel județean	12.099.692
7.	Protecția mediului înconjurător	222.954.944
Buget total		866.495.502

Obținerea finanțării pentru aceste proiecte reprezintă pasul important spre implementarea lor. Astfel, indicatorii măsurabili, de rezultat imediat: număr de kilometri asfaltați, număr de gospodării care beneficiază de alimentare cu apă, numărul stațiilor de epurare, precum și indicatorii de impact vor determina stabilirea următoarelor direcții de dezvoltare ale regiunii.

Rezultatele obținute după realizarea acestor proiecte și impactul lor asupra regiunii se vor materializa prin creșterea atractivității regiunii atât din punct de vedere al investițiilor în turism, cât și a investițiilor strategice (Prisecaru 2004). Aceste rezultate vor fi materializate prin creșterea locurilor de muncă datorită investițiilor, a calității vieții și reducerea disparității în dezvoltarea economică de ansamblu. De asemenea, s-a considerat foarte importantă implicarea societății civile, a instituțiilor, oamenilor de afaceri, ONG-urilor.

Din punct de vedere al dezvoltării localităților județului, cea mai importantă direcție s-a considerat a fi aceea de realizare a zonei metropolitane în jurul polului Cluj Napoca, cu rolul de a impulsiona și diversifica activitățile economice. Rezultatul demersurilor trebuie să fie stimularea investițiilor, reducerea șomajului, îmbunătățirea nivelului de trai, stoparea migrației externe, dezvoltarea sistemelor de sănătate, sociale și de infrastructură.

Figura 1. Ponderea bugetului pe obiective specifice

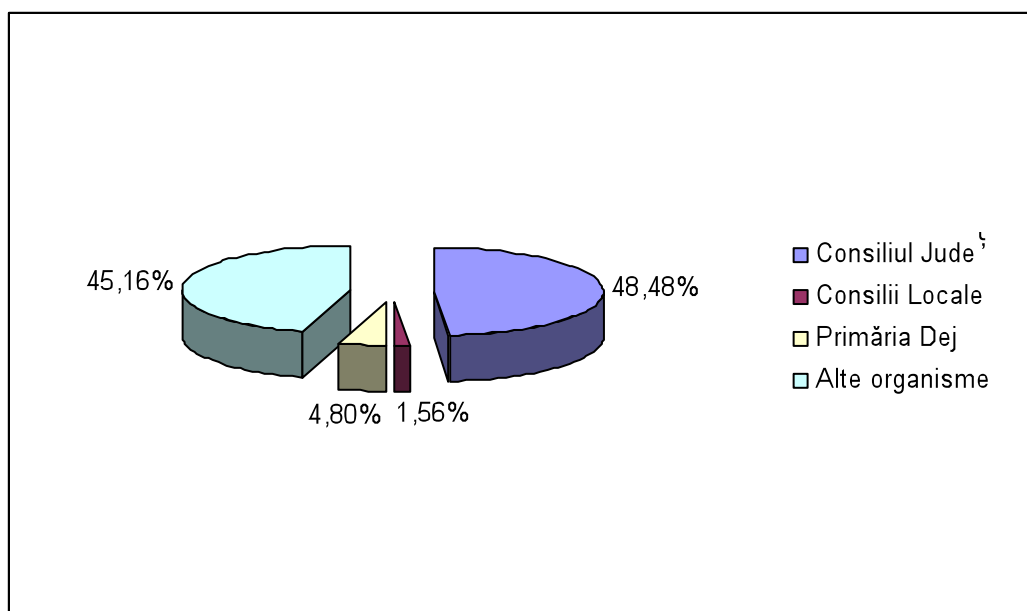
După cum se observă din figura de mai sus, ponderile cele mai mari aparțin proiectelor care vizează îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport (30,67%) și protecția mediului înconjurător (25,73%). La polul opus se situează proiectele care vizează dezvoltarea rurală la nivel județean (1,40%). Acest lucru poate fi explicat prin ponderea redusă a ruralului la nivel județean (33%), ponderea redusă a populației ocupate în agricultură (22%) precum și concentrarea resurselor pe polul de creștere reprezentat de orașul Cluj Napoca și localitățile din proximitate, care urmează a fi incluse în Zona Metropolitană Cluj.

Tabel 9. Buget total per aplicanți

Nr. crt.	Aplicantul	Buget (euro)
----------	------------	--------------

1.	Consiliul Județean	420.035.408
2.	Consilii Locale	13.502.524
3.	Primăria Dej	41.624.600
4.	Alte organisme	391.332.970
	Buget total	866.495.502

Figura 2. Ponderea bugetului per aplicanți

După cum se poate remarca din figura de mai sus, Consiliul Județean deține o pondere de 48,48% în atragerea fondurilor structurale, dat fiind faptul că este principalul organ coordonator al dezvoltării la nivel județean. Majoritatea proiectelor au fost realizate de Consiliul Județean ca o entitate de sine stătătoare sau în colaborare cu alte consilii și organisme locale. O pondere asemănător de mare o reprezintă proiectele demarate de alte organisme (45,16%). Acest lucru se datorează marilor lucrări de infrastructură realizate de Aeroportul Internațional Cluj Napoca, Compania de Apă Someș și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Cluj. Consiliile locale au demarat un număr mic de proiecte deoarece marile proiecte au fost preluate de Consiliul Județean și realizate în colaborare cu aceste consilii locale.

Tabel 10. Cuantificarea proiectelor după stadiul lucrărilor

Nr. crt.	Finalizate	În derulare	În pregătire	Propuse
1.	4	80	7	26

Se poate observa că proiectelor în derulare sunt mai multe la număr decât restul, acest fapt explicându-se prin durata mare de timp a proiectelor, majoritatea derulându-se pe o perioadă de la 3 la 5 ani.

Tabel 11. Proiecte în faza de pregătire și propuse

Nr. crt.	Titlul proiectului	Buget estimativ (euro)	Stadiul proiectului
1.	Construcția unui Palat al Culturii (sediul Filarmonicii și un centru de conferințe)	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
2.	Dezvoltarea resurselor umane pentru personalul Aeroportului Internațional Cluj Napoca	500.000	Faza de propunere
3.	Stație de epurare și incinerator pentru Aeroportul Internațional Cluj Napoca	460.000	Faza de propunere
4.	Creșterea gradului de protecție a mediului și creșterea eficienței energetice prin implementarea la Centrul Agro-Transilvania a unui sistem pentru producerea energiei electrice cu panouri solare fotovoltaice	2.315.000	Faza de propunere
5.	Creșterea competitivității produselor agroalimentare autohtone prin etichetare ecologică la Centrul Agro-Transilvania Cluj	185.000	Faza de propunere
6.	Creșterea competitivității produselor agroalimentare autohtone pe piețele UE prin certificarea acestora la standarde ecologice conforme UE	185.000	Faza de propunere
7.	Promovarea intensă a produselor agroalimentare autohtone de către Centrul Agro-Transilvania Cluj la târgurile agroalimentare internaționale	145.000	Faza de propunere
8.	Modernizarea spațiilor de depozitare ale Centrului Agro-Transilvania Cluj prin implementarea noilor tehnologii de depozitare în atmosfera controlată a produselor agroalimentare	1.715.000	Faza de propunere
9.	Tehnici moderne de furnizare a serviciilor către cetățeni: completarea arhivei electronice de stare civilă, managementul documentelor și arhivarea electronică, creșterea eficienței activității desfășurate de către salariații DJEP Cluj	231.750	Faza de propunere
10.	Consolidarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor școlilor speciale: spații de învățământ, spații de cazare,	5.400.000	Faza de propunere

	cantine, diferite facilități pentru acces și activități didactice		
11.	Centrul Muzeal de Informare Turistică, str. Tăietura Turcului Cluj Napoca	59.250	Faza de propunere
12.	Incursiuni virtuale în lumea satelor clujene	42.500	Faza de propunere
13.	Civilizația tradițională rurală – componentă esențială a turismului cultural	42.500	Faza de propunere
14.	Șanse egale de acces la cultură (rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități)	100.000	Faza de propunere
15.	Crearea unei baze de date privind potențialul turistic al spațiului rural aparținând județului Cluj și punerea acesteia la dispoziția Centrului de Informare și Promovare Turistică a Județului Cluj	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
16.	Harta etnoculturală a județului Cluj	75.000	Faza de propunere
17.	Strategii pentru cultură și competitivitate în județul Cluj	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
18.	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice în cadrul Consiliului Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
19.	Optimizarea structurilor pentru noile servicii descentralizate/de-concentrate din cele trei sectoare prioritare	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
20.	Realizarea unui Centru educațional în Castelul din Răscruci	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
21.	Realizarea unor drumuri culturale (Drumul bisericilor din lemn/medievale din Cluj, drumul castelelor și cetăților)	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
22.	Înființarea centrelor de promovare a meșteșugurilor tradiționale	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
23.	Spital boli psihice	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
24.	Realizare centru pentru pregătire SMURD	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
25.	Realizarea unor centre de sănătate zonale	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
26.	Actualizare PATJ, realizare studii sectoriale	Bugetul urmează a fi determinat	Faza de propunere
27.	Clădire multifuncțională (Hală producție și birouri) în Parcul Industrial Tetarom III	1.250.000	În pregătire
28.	Complex piață mixtă (cu structuri de vânzare produse agroalimentare cu amănuntul și en-gros) și spații de cazare pentru comercianți și producători	4.990.000	În pregătire
29.	Îmbunătățirea gradului de protecție a mediului și creșterea eficienței energetice prin implementarea la Centrul Agro-	1.950.000	În pregătire

	Transilvania Cluj a unui sistem pentru producerea biogazului		
30.	Reabilitarea, modernizarea și echiparea Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuro-psihiatrică Gherla	880.000	În pregătire
31.	Reabilitarea, modernizarea, echiparea și extinderea Centrului pentru Persoane Vârstnice Recea - Cristur	614.000	În pregătire
32.	Refacerea aleilor auto și pietonale, a zidurilor de sprijin și drenuri, a gardului de împrejmuire, precum și refacerea dendrologică a parcului Muzeului Octavian Goga	10.500	În pregătire
33.	Reactualizarea studiului zonelor de risc natural și antropoc din județul Cluj	Bugetul urmează a fi determinat	În pregătire

Sursa: http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/strategia%20judetului/Strategie%20Cluj_v_finalaII.pdf

Orientarea de bază a Strategiei Consiliului Județean Cluj o constituie potențarea punctelor tari, în vederea valorificării oportunităților de creștere și minimizarea efectelor punctelor slabe, prin eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea. În esență, prin această strategie, se urmărește luarea unor măsuri care să permită redresarea economică a județului și îmbunătățirea situației, luând în considerare protecția socială și conservarea mediului.

Măsurile prin care se urmărește implementarea acestei strategii vizează următoarele câmpuri de acțiune: infrastructura, industria și IMM-urile, turismul, dotările edilitare, serviciile sociale și de sănătate, resursele umane și piața forței de muncă, autoritățile publice, calitatea factorilor de mediu.

Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj, prin prioritățile stabilite urmărește dezvoltarea în această regiune a unei economii performante, prin mobilizarea tuturor resurselor naturale și umane în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului, care să conducă la creșterea nivelului de viață al populației.

Menționez că, Consiliul Județean Cluj s-a implicat în proiecte care vizează în mod special lucrări mari de infrastructură, dezvoltarea turismului și protecția mediului cât și dezvoltarea mediului de afaceri, ceea ce justifică lipsa proiectelor ce țin de educație. Acestea au fost realizate prin intermediul unităților de învățământ (Universitatea Babeș-Bolyai) și a Inspectoratului Școlar Județean Cluj.

În perioada 2007-2013, României îi este alocată o sumă totală de 19.667 miliarde euro pentru proiecte cu finanțare europeană. La nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, gradul de accesare al fondurilor structurale a ajuns la 23% din totalul pe țară, adică suma estimativă de 4.523.410.000 euro. În județul Cluj, gradul de absorbție este de 30% din totalul fondurilor alocate pentru Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, adică 1.357.023.000 euro. Diferența de la această sumă

la 866.495.502 euro poate fi justificată prin proiectele realizate în parteneriat cu alte consilii județene sau de faptul că unele proiecte nu au încă un buget determinat.

Ponderea fondurilor structurale atrase de județul Cluj din totalul pe țară este de 4,40%. Reprezentanții Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest spun că menținerea acestui nivel redus de fonduri structurale accesate poate fi explicat prin problemele beneficiarilor în implementarea proiectelor.

Specialiștii din spatele fondurilor structurale sunt funcționari publici din organe de stat cum ar fi Consiliul Județean Cluj. Acești funcționari fac parte din Direcția de Dezvoltare și Investiții Serviciul de Dezvoltare Locală și Regională, Turism. În primărie cu această sarcină este încredințată personalul din cadrul Serviciului Strategii, Programe, Integrare, Dezvoltare. La aceștia se adaugă reprezentanți specializați ai unor organisme ca și Aeroportul Internațional Cluj Napoca sau Compania de Apă Someș.

CONCLUZII

Fondurile structurale nu au încă o relevanță semnificativă pentru județul Cluj, dat fiind gradul redus de accesare de doar 4,4% dar treptat, județul Cluj cunoaște schimbări majore în ceea ce privește infrastructura (BY PAS Dej Varianta ocolitoare, Modernizarea și extinderea Aeroportului Internațional Cluj Napoca, Varianta ocolitoare Nord-Vest Apahida-Florești), edificarea marilor parcuri industriale (Tetarom, Parcul Industrial Dej, Parcul Industrial Câmpia Turzii) și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare, precum și valorificarea punctelor de interes turistic (restaurarea Castelului Banffy din Bonțida și a Castelului din Răscruci, reabilitarea centrelor istorice ale orașelor Dej și Gherla, dezvoltarea stațiunii turistice Băișoara). Pentru o schimbare majoră a județului Cluj pe viitor este primordială creșterea gradului de absorbție al fondurilor structurale precum și demararea, derularea și finalizarea proiectelor propuse și în pregătire.

BIBLIOGRAFIE

1. BĂLEANU, Adelina, *Impactul fondurilor structurale. Aspecte calitative*, Colecția de studii IER, Working Papers Series, nr. 20, Institutul European din România, 2007.
2. BĂNACU, Cristian Silviu, *Managementul de proiect pentru fondurile structurale europene*, București, Editura Tribuna Economică, 2008.
3. BÂRGĂOANU, Alina, *Fondurile europene. Strategii de promovare și utilizare*, București, Editura Tritonic, 2009.

4. BURTEA, Alexandru, *Tipologii de finanțare într-o economie globalizată*, Timișoara, Editura Solness, 2007.
5. DOBRESCU, Emilian; Romeo ILIE; Edith SIMA; Marian SIMA, *Fondurile structurale-Cunoaștere și implementare de către toți cei interesați*, București, Editura Eurolobby, 2008.
6. HOOGHE, Liesbet, *Building a Europe with the regions: the changing role of the European Commission*, in *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-level Governance*, ed. by Liesbet HOOGHE, Oxford, Oxford University Press, 1996.
7. OPREA, Dumitru; Gabriela MOȘNIȚĂ, *Fonduri europene pentru România în perioada 2007-2013*, Iași, Editura Sedcom Libris, 2007.
8. PETRESCU, Oana Măriuca, *Programul de finanțare SAPARD*, București, Editura C.H.Beck, 2006.
9. PRISECARU, Petre, *Politici comune ale Uniunii Europene*, București, Editura Economica, 2004.
10. PROFIROIU, Marius; Irina POPESCU, *Politici europene*, București, Editura Economica, 2003.
11. PROFIROIU, Marius, *Instituții și politici europene*, București, Editura Economica, 2008.
12. SUTCLIFFE, J.B., *Theoretical aspects of the development of European Community Regional Policy*, în *Swiss Political Science Review*, vol. I, nr. 2, 1995.
13. Broșura, *Cum să obții finanțare de la Uniunea Europeană*, Centrul de Informare al Comisiei Europene, 2003, reeditată în anul 2004
14. Broșura, *Cum se lucrează cu PHARE, ISPA și SAPARD*, București, Centrul de Informare al Comisiei Europene în România, ediția aprilie 2005
15. Broșura, *Programul PHARE a Uniunii Europene*, București, Centrul de Informare al Comisiei Europene în România, ediția iulie 2001
16. Broșura, *Ghidul fondurilor structurale*, realizat de Finanțare.ro, 2010
17. www.fondurieuropene.biz
18. www.eur-lex.europa.eu
19. www.ec.europa.eu
20. www.eurofinanțare.ro
21. www.infoeuropa.ro
22. www.fonduri-ue.ro
23. www.fonduri-structurale.ro
24. www.cjcluj.ro

